

Raadsvoorstel

Onderwerp

Rechtmatigheidsverantwoording

Begrotingswijziging

n.v.t.

Datum raadsvergadering

15 december 2020

Commissie

1 december 2020

Portefeuillehouder

J.W.E. Klomps

Afdeling

Team Audit

Mail opsteller

anouk.kerseboom@stichtsevecht.nl

Agendanummer

Registratie nummer

Z/20/179801 - VB/20/96024

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld Besluit

De uitgangspunten van de rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen.

Samenvatting

Op dit moment verstrekt de externe accountant een controleverklaring met een getrouwheids- én een rechtmatigheidsoordeel bij de gemeentelijke jaarrekening. Met de aangekondigde wetswijziging per 1 januari 2021, zal het college zélf verantwoording moeten afleggen over de rechtmatigheid van de baten, de lasten en de balansmutaties die gepresenteerd worden jaarrekening. Dit doet zij in de vorm van een rechtmatigheidsverantwoording, die bijgevoegd zal worden aan de jaarrekening. De accountant geeft dan geen rechtmatigheidsoordeel meer af bij de jaarrekening, maar de rechtmatigheidsverantwoording van het college wordt wél betrokken in het getrouwheidsoordeel van de accountant.

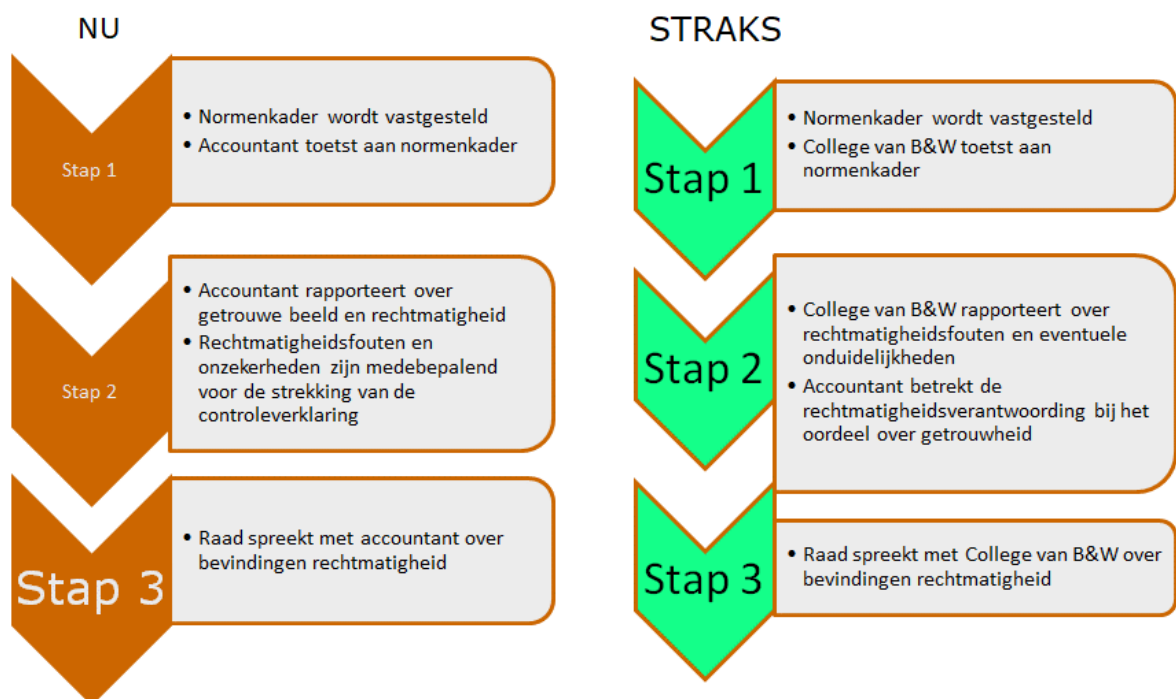
In het najaar van 2019 is gestart met het ontwerpen van een implementatieplan om de organisatie tijdig voor te bereiden op de aangekondigde wetswijziging. Dit implementatieplan is eind vorig jaar gereed gekomen. Begin dit jaar heeft de Commissie BBV de modeltekst van de rechtmatigheidsverantwoording gepubliceerd. Hiermee is de wetswijziging, na een lange impasse, concreter geworden. Op basis hiervan is het implementatieplan nader uitgewerkt en kan er gestart worden met de uitvoering van dit plan. Bij deze verzoeken wij de raad om de voorgestelde keuzes ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording en de implementatie hiervan vast te stellen.

Bijlagen

- Collegevoorstel en raadsbesluit omtrent de rechtmatigheidsverantwoording.

Doel en beoogd maatschappelijk effect

Op dit moment verstrekt de externe accountant een controleverklaring met een getrouwheids- én een rechtmatigheidsoordeel bij de gemeentelijke jaarrekening. Met de aangekondigde wetswijziging per 1 januari 2021, zal het college zélf verantwoording moeten afleggen over de rechtmatigheid van de baten, de lasten en de balansmutaties die gepresenteerd worden in de jaarrekening. Dit doet zij in de vorm van een rechtmatigheidsverantwoording, die wordt opgenomen in de jaarrekening. De accountant geeft dan geen rechtmatigheidsoordeel meer af bij de jaarrekening, maar de rechtmatigheidsverantwoording van het college wordt wél betrokken in het getrouwheidsoordeel van de accountant. Op basis van de voorgestelde besluitvorming starten wij met de uitvoering van het implementatieplan om ons als organisatie voor te bereiden op de aangekondigde wetswijziging.

Bron: Notitie Rechtmatigheidsverantwoording door commissie BADO

Relatie met bestaand beleid en regelgeving

Bestaande wet- en regelgeving, zoals het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)' en het 'Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO)' wordt nog aangepast op deze wetswijziging die per 1 januari 2021 van kracht zal zijn.

Argumenten

Met deze besluitvorming maakt de raad specifieke keuzes ten aanzien van de reikwijdte en de te hanteren goedkeuringstolerantie voor de rechtmatigheidsverantwoording die wij gaan opstellen vanaf het begrotingsjaar 2021.

Reikwijdte

Wij kiezen nog niet voor de mogelijkheid om vanaf 2021 een zogenaamde breder 'in control statement' (ICS) op te nemen in de jaarrekening. Door te kiezen voor de rechtmatigheidsverantwoording kunnen wij de wijziging budgetneutraal invoeren. De rechtmatigheidsverantwoording ziet toe op de baten, de lasten en de balansmutaties die gepresenteerd worden in de jaarrekening; de financiële rechtmatigheid. Deze financiële rechtmatigheid wordt vastgesteld middels het toetsen aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving die opgenomen is in het jaarlijks door het college vastgestelde normenkader. Het ICS betreft daarnaast ook de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid, waaronder het beleid omtrent aspecten als risicomanagement, IT, privacy en informatieveiligheid.

Goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van onrechtmatigheden in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven rechtmatigheidsverantwoording.

Bij het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording heeft de gemeente de mogelijkheid om de goedkeuringstolerantie te bepalen binnen een marge van 0% tot 3% van de totale lasten inclusief reservetoevoegingen. 3% is hierbij de meest soepele vorm en 0% de meest strikte vorm. De accountant hanteert, in overeenstemming met het 'Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO)', op dit moment bij alle gemeenten een goedkeuringstolerantie van 1% bij het vormen van het rechtmatigheidsoordeel.

Keuzes

De 'Notitie Rechtmatigheidsverantwoording', die de Commissie Bedrijfsvoering Auditing Decentrale Overheden (BADO) op 20 maart 2020 heeft gepubliceerd, geeft enkele overwegingen mee voor het bepalen van de goedkeuringstolerantie binnen een marge van 0% tot 3%. Een tolerantie van 3% past het beste bij de informatiepositie van de raad en het feit dat zij met deze tolerantiegrens op hoofdlijnen kan sturen. Immers, hoe lager deze tolerantie, hoe gedetailleerder de verantwoording. Deze tolerantie past ook bij de huidige controlecapaciteit. Door de wetwijziging verschuift er werk van de accountant naar de organisatie. Tot slot zijn er diverse initiatieven genomen om de financiële rechtmatigheid te verbeteren. De focus wordt gelegd op het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording. Gezien de fase van de organisatieontwikkeling waarin de gemeente zich bevindt, wordt geadviseerd de rechtmatigheidsverantwoording op te stellen met een goedkeuringstolerantie van 3%. Het percentage kan voorafgaand aan een boekjaar opnieuw door de gemeenteraad worden vastgesteld.

Prioriteiten in de organisatieontwikkeling

Zoals onder het voorgaande kopje benoemd, zijn er diverse initiatieven genomen om de interne beheersing op procesniveau aan te scherpen. De volgende drie zijn op dit moment de belangrijkste initiatieven voor wat betreft de impact daarvan op de rechtmatigheid van de baten, de lasten en de balansmutaties die gepresenteerd worden in de jaarrekening:

- Procesbeschrijvingen (project 'Processen 2020')
- Aanbestedingsrechtmatigheid
- Contractmanagement (in samenhang met aanbestedingsrechtmatigheid)

Geadviseerd wordt deze initiatieven prioriteit te geven in het kader van de voorbereiding op de wetwijziging.

Kanttelingen

Het hierboven beschreven ambitieniveau (reikwijdte en goedkeuringstolerantie) is geformuleerd op basis van de notitie 'Rechtmatigheidsverantwoording – Model tekst en toelichting' die de Commissie BBV in januari 2020 heeft gepubliceerd en de 'Notitie Rechtmatigheidsverantwoording' die de Commissie Bedrijfsvoering Auditing Decentrale Overheden op 20 maart 2020 heeft gepubliceerd. Deze worden dus tot uitvoering gebracht onder voorbehoud van mogelijke (her)overwegingen naar aanleiding van de nog verder aan te passen wet- en regelgeving.

Daarnaast hanteert de accountant op dit moment een goedkeuringstolerantie van 1% bij het vormen van het rechtmatigheidsoordeel. Met de keuze voor een goedkeuringstolerantie van 3% voor de rechtmatigheidsverantwoording hangt het risico samen dat er (onterecht) een positiever oordeel wordt afgegeven dan dat de accountant geeft. Onrechtmatigheden van 1,5% van de totale lasten incl. reservetoevoegingen leiden bij de accountant in de huidige situatie bijvoorbeeld tot een aangepast accountantsoordeel en met 3% tot een 'schone' rechtmatigheidsverantwoording. Deze tolerantie past bij de huidige controlecapaciteit.

Communicatie

Niet van toepassing.

Financiën en risico's

De voorgestelde ambitie past bij de budgetneutrale invoering. Indien uw raad een nauwkeuriger tolerantie wenst toe te passen, vereist dat extra middelen.

Vervolg

Niet van toepassing.

6 oktober 2020

Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

Gemeentesecretaris
drs. F.J. Halsema

Burgemeester
drs. A.J.H.T.H. Reinders

Bijlage 1: Standaardtekst rechtmatigheidsverantwoording

januari 2020

Model van de rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders¹

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het College van burgemeester en wethouders aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op XX XXX 202X vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de gemeenteraad bepaald en bedraagt x% (maximaal 3) van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € x.

Conclusie

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties (niet) rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen²:

-
-
-

In de paragraaf bedrijfsvoering heeft het college beschreven welke actie zij onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

¹ In deze tekst wordt gesproken over college van burgemeester en wethouders, maar deze geldt ook voor gedeputeerde staten van de provincie en het (dagelijks) bestuur van gemeenschappelijke regelingen. Daar waar gemeente staat, dient ook provincie of gemeenschappelijke regeling gelezen te worden

² De afwijkingen (fouten en/of onduidelijkheden als gedefinieerd in de Kadernota Rechtmatigheid) worden alleen vermeld indien de door de gemeenteraad gestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid is overschreden.

Raadsbesluit

Onderwerp

Rechtmatigheidsverantwoording

Begrotingswijziging

n.v.t.

Datum raadsvergadering

15 december 2020

Agendanummer**Commissie**

1 december 2020

Registratie nummer

Z/20/179801 - VB/20/96024

De raad van de gemeente Stichtse Vecht,

gelet op;

- de notitie 'Rechtmatigheidsverantwoording – Model tekst en toelichting' die de Commissie BBV in januari 2020 heeft gepubliceerd;
- het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 oktober 2020,

Besluit

De uitgangspunten van de rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen.

15 december 2020

Griffier
B. Espeldoorn-Bloemendal

Voorzitter
drs. A.J.H.T.H. Reinders

Origineel besluit is ondertekend